

**CUMHURBAŐKANIMIZ
SAYIN RECEP TAYYİP ERDOĞAN'IN
TBMM 27. DÖNEM 5. YASAMA YILI
AÇIŐ KONUŐMASI**

1 EKİM 2021

Sayın Başkan,

Değerli Milletvekilleri,

Sizleri en kalbi duygularımla, muhabbetle, hürmetle selamlıyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisinin 27'nci Dönem 5'inci Yasama Yılı'nın bu yüce kurumla birlikte ülkemize ve milletimize hayırlı olmasını diliyorum.

Milli Mücadelenin öncüsü ve bilfiil yürütücüsü olan Meclisimizin kuruluşundan itibaren milletvekili sıfatıyla ülkemize hizmet eden tüm mensuplarını tazimle yâd ediyorum.

Artık bir asrını geride bırakan Meclisimizde görev yapmış milletvekillerimizden vefat edenlere Allah'tan rahmet, hayatta olanlara sağlık ve afiyet niyaz ediyorum.

Büyük Millet Meclisinin ilk Başkanı ve Cumhuriyetimizin banisi Gazi Mustafa Kemal başta olmak üzere, ülkemizin istiklal ve istikbal davasını sahiplenmiş herkese şükranlarımı sunuyorum.

Malazgirt Zaferinden beri vatanımız olarak dört elle sarıldığımız bu topraklardaki varlığımızın ilelebet sürmesi için canları pahasına mücadele veren aziz şehitlerimizi ve gazilerimizi rahmetle, minnetle anıyorum.

Aynı anlayışla vazife başında olan askerlerimize ve güvenlik güçlerimize, Rabbim hepsini muhafaza ve muzaffer eylesin temennisiyle, başarılar diliyorum.

Meclisimiz, iki defa gazilik unvanıyla müşerref olmuş, şartlar ne olursa olsun ülkesine ve milletine hizmet yolundan ayrılmamış müstesna bir kurumdur.

Tıpkı Milli Mücadele döneminde olduğu gibi 15 Temmuz'da da Meclisimiz, kirli ellerin bu mübarek ülkeye, bu kutlu çatıya değmesine izin vermemiştir.

Her biri diğerinden yoğun geçen yasama yıllarında gece gündüz çalışarak ülkelerine hizmet eden siz kıymetli milletvekillerimizin fedakârlıkları ve gayretleri, hiç şüphesiz tarihe takdirle kaydedilmiştir.

Artık milletimiz şunu biliyor:

Türkiye Büyük Millet Meclisinin ışıkları yanıyorsa, Meclis çalışıyorsa, milletvekillerimiz görevleri başındaysa, Allah'ın izniyle, bu ülkenin sırtı yere gelmez.

Meclis kürsüsünde ifade edilen her beyanın, milletin çıkarı gayesiyle dile getirildiğini düşünüyorum.

Milletiyle ve vekilleriyle yürüttüğümüz her mücadele gibi, büyük ve güçlü Türkiye'nin inşası hedefimize de inşallah birlikte ulaşacağımıza inanıyorum.

Son yıllarda üretkenliği daha da artan Meclisimizin, 2023 hedeflerimize ulaşma ve 2053 vizyonumuzu hayata geçirme konusunda üzerine düşen sorumlulukları layıkıyla yerine getireceğinden şüphe duymuyorum.

Bir süre önce gündeme getirdiğimiz, ülkemize, tarihimizde ilk defa doğrudan milli iradenin eliyle yeni bir Anayasa kazandırma teklifimizin de, Meclisimiz tarafından başarıyla hayata geçirileceğini ümit ediyorum.

Meclisimizin mümkün olursa tamamının uzlaşmasıyla hazırlanacak bir yeni Anayasa, milletimize vereceğimiz en güzel 2023 hediyesi olacaktır.

Bunun için, Türkiye Büyük Millet Meclisinde grubu bulunan partilerin yeni Anayasa tekliflerini en kısa sürede kamuoyuyla paylaşmalarını bekliyoruz.

Biz, seferle mükellef olduğumuz inancıyla bu girişimi başlattık, hazırlıklarımızı yapıyoruz, neticede karar ve takdir yüce Meclis'indir.

Ülkemize kazandırmayı hedeflediğimiz doğrudan milli irade eliyle hazırlanmış bu ilk Anayasa teklifimize destek ve katkı verecek herkese şimdiden teşekkür ediyoruz.

Değerli Milletvekilleri...

Geçtiğimiz sene yeni yasama yılının açılışı için bir araya geldiğimizde, buradan, Karabağ'ı ve işgal altındaki topraklarını kurtarmak için savaşıyan Azerbaycanlı kardeşlerimize desteğimizi ve duamızı ifade etmiştik.

Hamdolsun, 44 gün süren bu zorlu mücadele, Azerbaycan'ın zaferiyle sonuçlandı.

Böylece yaklaşık 30 yıldır işgal altında olan Azerbaycan toprakları ve Karabağ yeniden özgürlüğüne kavuştu.

Biz de, bizzat Bakü ve Şuşa'yı ziyaret ederek, Azerbaycanlı kardeşlerimizin sevinçlerine ortak olduk.

İnşallah önümüzdeki haftalarda Azerbaycanlı kardeşlerimizle yine bir araya geleceğiz.

Karabağ savaşı sırasında ve sonrasında yaşanan gelişmeler, Azerbaycanlı kardeşlerimiz kadar bizim için de adeta bir turnusol kağıdı işlevi görmüştür.

İşgal altındaki topraklarını kurtarma mücadelesi veren bir ülkeye ve onu destekleyen Türkiye'ye yönelik, buram buram kin ve nefret kokan tutumları asla unutmayacağız.

Yaşadığımız her tecrübeyi bir ders haline getirerek geleceğe bakacağız.

Biz, kardeşliğin, dostluğun, yoldaşlığın, dayanışmanın, işbirliğinin kadrini-kıymetini bilen, her adımımızı buna göre atan bir ülkeyiz.

Suriye'den Libya'ya, Balkanlardan Kafkasya'ya, Somali'den Afganistan'a her yerde aynı anlayışla hareket ettik, ediyoruz.

Akdeniz'deki hak ve menfaatlerimizi korurken, Kıbrıs Türkü kardeşlerimizin iki devletli çözüm yolunda attıkları adımlara destek olduk.

Bu kapsamda, kapalı Maraş'ın yeniden açılması başta olmak üzere, pek çok önemli adım attık, atmayı sürdüreceğiz.

Batı Trakya'daki Türk ve Müslüman unsurların, hepsi de uluslararası anlaşmalara dayalı haklarının korunması için tüm platformlarda mücadeleye devam edeceğiz.

Kırımlı kardeşlerimizin haklarını Ukrayna'nın toprak bütünlüğü temelinde savunurken, Çin'in toprak bütünlüğü temelinde Uygur Türklerinin insan haklarından en geniş manada istifade edebilmelerinin de takipçisi olacağız.

Filistin ve Kudüs'ten Keşmir'e, Rohingya Müslümanlarından Afrika'da güvenlik ve yoksulluk cenderesi altında hayatlarını sürdüren insanlara kadar herkese gönül kapımızı sonuna kadar açık tutacağız.

Nerede bir mazlum, nerede bir mağdur varsa hep yanlarında olmaya gayret gösterdik, göstereceğiz.

Ülke ve millet olarak, hamdolsun, geçmişimizde ne sömürgecilik utancı, ne soykırım ayıbı, ne haksızlık ve adaletsizlik lekesi vardır.

Bunun için de her yere, alınımız ak bir şekilde göğsümüzü gererek gidiyor, tenkitlerimizi de, tekliflerimizi de hasbi bir şekilde dile getiriyoruz.

Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin çarpık yapısını eleştirmek için ortaya koyduğumuz, zamanla küresel sistemin tüm yanlışlarını da kapsayacak şekilde genişleyen "DÜNYA

5'TEN BÜYÜKTÜR" tespitimizin böylesine benimsenmesinin sebebi işte budur.

Bölgemizde ve dünyada yaşanan her gelişme, bu tespitin haklılığını ve isabetini teyit etmektedir.

Geçtiğimiz günlerde New York'ta açılışını yaptığımız yeni Türkevi de, konumu ve mimarisiyle, ülkemizin, insanlığın tamamını kucaklayan yaklaşımının görkemli bir sembolü olarak tarihteki yerini almıştır.

Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri başta olmak üzere çok sayıda misafirimizin katılımıyla hizmete giren yeni Türkevi'miz, kendi vatandaşlarımız ve görevlilerimizle birlikte, tüm dost ve kardeşlerimize de hizmet verecektir.

Türkiye'nin uluslararası alandaki itibarını şimdiden artırdığına bizzat şahit olduğumuz böylesine görkemli bir eseri ülkemize kazandırmış olmaktan memnuniyet duyuyoruz.

Bin yıl önce Anadolu'yu bize vatan yapan devletin armasında, doğuya ve batıya bakan, dolayısıyla geniş bir coğrafyayı kucaklayan çift başlı kartal vardı.

Böyle bir miras üzerinde kurulan Türkiye'nin bölgesiyle olan gönül bağını koparmaya çalışmak kimsenin hakkı da, haddi de değildir.

Artık 10'uncu yılını geride bıraktığımız Suriye krizinde, uluslararası toplumun, hem fiili müdahale, hem insani destek, hem mülteci akınının yönetilmesi konusunda ne kadar aciz olduğunu hep birlikte gördük.

Türkiye tek başına 4 milyon mazluma kollarını açarken, sınırlarına dayanan birkaç bin mülteci karşısında paniğe kapılan, hakkı ve hukuku bir kenara bırakıp insanlıktan uzak davranışlar sergileyenler oldu.

Hemen her gün, ellerinde avuçlarında ne varsa alınıp, üstüne bir de işkence edilerek, botları delinerek ölüme terk edilen veya zorla geri gönderilen insanlarla karşılaşyoruz.

Bu insanlık dışı tutumun sahipleri, aynı zamanda mültecilerle ilgili Birleşmiş Milletler sözleşmesini ve kararlarını da çiğnemektedirler.

Nitekim, Avrupa Birliği'nin bölgedeki mülteci trafiğiyle ilgili çalışmaları denetlemek için kurduğu yapının faaliyetlerini de yavaş yavaş sonlandırmaya başladığı görülüyor.

Akdeniz'in karanlık sularında her yıl kaç bin kişinin umut yolculuğunda hayatını kaybettiğinin istatistiği dahi tutulamıyor.

Avrupa'da kaybolan onbinlerce mülteci çocuğun akıbeti hâlâ meçhul.

Bu konuda bizim milletvekillerimizin yaptıkları girişimler dışında, kayda değer herhangi bir gayret veya çalışma da mevcut değil.

Halbuki, sadece bu hususlar bile tek başına, vicdanı, ahlakı, insana saygısı olan toplumları ayağa kaldırmaya, sorumlulardan hesap sormaya yeterli olmalıydı.

Bu ikiyüzlülüğün benzerini Suriye'deki terör örgütleri konusunda da yaşıyoruz.

DEAŞ bahanesiyle bölgenin altını üstüne getirenlerin hiçbiri, bu örgütle fiilen mücadele etmemiştir.

Sadece Türkiye, bu karanlık örgütle sahada karşı karşıya gelmiş ve birileri tarafından sürekli şişirilen balonu kısa sürede patlatmıştır.

Amabazıları hâlâ Suriye'de DEAŞ bahanesiyle terör örgütlerini veya halkıyla kavgalı rejimi desteklemeyi sürdürmektedir.

Tabii biz burada herkesin, terörle mücadele kılıfı altında bölgede kendi ajandasını hayata geçirme peşinde koştuğunu biliyoruz.

Sırf bunun için yüzbinlerce insanın ölmesine, milyonlarca insanın evlerinden, ülkelerinden edilerek sefaletle sürüklenmesine göz yumanlara karşı hakkın ve hakikatin yanında yer almak, boynumuzun borcudur.

Biz insani görevimizi yaptığımız için üstesinden gelemeyeceğimiz bir güvenlik veya refah krizine sürüklenmedik, ama bu saikle insanlıktan çıkanlar asla huzur bulmadılar, bulamayacaklar.

Dünyanın kendi etraflarında döndüğünü, diğer herkesin kendilerine hizmet etmekle mükellef olduğunu sananlar, yaşanan her siyasi ve sosyal çalkantıyla, tabiattaki her değişimle, işin öyle olmadığını görmeye başlıyorlar.

Afrika'daki kıtlığın, sadece orada yaşayanların değil tüm insanlığın ortak sorunu olduğu yakında daha iyi anlaşılacak. Kutuplardaki buzulların erimesinin, sadece oradaki penguenlerin değil insanlık başta olmak üzere tüm canlıların sorunu olduğu yakında daha iyi anlaşılacak.

Dünyanın uzak ve ücra diye bakılan köşelerindeki iç çatışmalardan kaçan insanların yaşadığı trajedilerin, aslında herkesi bekleyen bir tehlike olduğu zamanla daha iyi anlaşılacak.

Velhasıl, hiç kimsenin mutlak bir güvenlik ve refah fanusu içinde yaşamadığı, herkesin nimeti ve külfetiyle bu büyük dünyanın bir parçası olduğu gerçeği daha iyi anlaşılacak.

Türkiye, işte bu fotoğraf içinde kendine, demokrasisini ve kalkınmasını güçlendirerek korumak suretiyle bölgesinde ve dünyada hak ettiği yere gelmesini sağlayacak bir vizyon belirlemiştir.

Cumhuriyetimizin 100'üncü yılına atfen ilan ettiğimiz 2023 hedefleri, bu vizyonun ilk durağı olacaktır.

Tıpkı geçtiğimiz bir asır gibi, önümüzdeki asrın şekillenmesinde de, Millet Meclisimizin eşsiz bir rolü olacağına tüm kalbimle inanıyorum.

Geçtiğimiz 19 yılda eğitimden sağlığa, güvenlikten adalete, ulaşımdan enerjiye kadar devlet ve millet hayatının her alanında gerçekleştirdiğimiz büyük atılımı, bu vizyonun temel altyapısı olarak görüyoruz.

Artık siyasi olmaktan çıkıp milli hedefler haline dönüşen bu vizyonu, Türkiye Büyük Millet Meclisimizden başlayarak, hiçbir ayırım gözetmeksizin, ülkemizin tüm fertleriyle hep birlikte sahiplenmeliyiz.

Çünkü;

Hiç birimiz için başka Türkiye yok.

Hiçbirimiz için başka vatan yok.

Hiçbirimiz için başka devlet yok.

Hiçbirimiz için başka gelecek yok.

Aklımızdan asla çıkarmamalıyız ki;

Bölünerek büyüyemeyiz.

Parçalanarak güçlenemeyiz.

Husumeti körükleyerek kardeşliği kökleştiremeyiz.

Saplantılara sarılarak demokrasimizi ilerletemeyiz.

Bizi biz yapan değerlerden vazgeçerek ufkumuzu derinleştiremeyiz.

Dünyanın gittiği istikamet, farklılıklarımızı değil müştereklerimizi öne çıkararak birbirimize daha sıkı kenetlenmemiz gerektiğini gösteriyor.

Bunu başaramayan toplumların ve ülkelerin başlarına gelenleri ibretle takip ediyoruz.

Türkiye'yi bugüne kadar böyle bir duruma düşüremediler, inşallah bundan sonra da düşüremeyecekler.

Milletimizin her bir ferdinin feraseti, dirayeti, cesareti, kahramanlığı ve çalışkanlığıyla elde ettiğimiz bu başarıda emeği olan herkese şükranlarımı sunuyorum.

Diğer yandan, ülkemize yaptığımız en büyük hizmetlerden biri de güvenlik stratejilerimizi değiştirmektir.

Tehditleri kaynağında bulup yok etme esasına dayanan yeni güvenlik anlayışımız sayesinde, sınırlarımızın dibinde bir veya birkaç terör koridoru oluşturulmasının önüne geçtik.

Yıllarca terör örgütleri dahil her kesim tarafından istismar edilen ve adına "Kürt sorunu" denen meseleyi, hak ve özgürlüklerden kalkınmaya kadar tüm boyutlarıyla çözdük.

Diyarbakır'daki vatandaşlarımıza bizzat söz verdiğimiz şekilde ret, inkar, asimilasyon politikalarını nasıl ortadan kaldırdıysak, geri kalmışlık zincirini nasıl kırdıysak, bu meseleyi hala istismar konusu yapmak isteyenlerin maskelerini de aynı şekilde düşüreceğiz.

Böylece Diyarbakır Annelerinin şanlı direnişleriyle terör örgütünü tir tir titretebildikleri, onların siyasi uzantılarının gerçek yüzlerini ortaya çıkardıkları bir dönemi başlattık.

Bu vesileyle, Diyarbakır Annelerini bir kez daha buradan selamlıyorum.

Değerli Milletvekilleri...

Türkiye, sanayi devrimini kaçırmış, bilgi ve teknoloji devriminin de ucundan yetişmeye çalışan bir ülke olarak bugüne gelmiştir.

Dünya artık, tarihte pek çok örneğini gördüğümüz yeni ve köklü bir dönüşümün arifesinde bulunuyor.

İklim değişikliğinden yapay zekâya kadar pek çok karmaşık unsurun bir arada olduğu bu yeni devrimi yakalamak için çok önemli avantajlara sahibiz.

Son 19 yılda ülkemizin demokraside ve kalkınmada kat ettiği mesafeye, yaklaşık 8 yıldır ardı ardına yaşadığımız çok boyutlu sınamaları da eklediğimizde, ortaya hepimiz için ümit verici bir fotoğraf çıkıyor.

Sahip olduğumuz her yeni imkân ve başarıyla üstesinden geldiğimiz her kritik sınama, bizim için aydınlık bir geleceğe giden yolda kat ettiğimiz mesafe anlamına geliyor.

Ülke ve millet olarak, inşallah küresel sistemdeki bu yeni değişimi kaçırmayacak, her alanda hedeflediğimiz seviyelere ulaşacağız.

Hiç şüphesiz bu sınamalar içinde ekonominin, hem her insanın hayatına dokunan yönü, hem de diğer tüm atılımların itici gücünü oluşturması sebebiyle, ayrı bir önemi ve yeri vardır.

Türkiye'nin son 19 yılda elde ettiği her kazanım gibi, ekonominin de sorumluluğu bize aittir.

Ülkemizin IMF'e olan 23,5 milyar dolarlık borcunu, 2013 yılı Mayıs ayında tamamen bitirerek, hiç de hoş hatıralarla anmadığımız bir dönemi kapatmış olduk.

Birilerinin sürekli nerede diye sordukları Merkez Bankası rezervimiz de, 122 milyar dolar seviyesine ulaştı.

Geçmişten bugüne baktığımızda ise, milli gelirini üç kat artırmış, satın alma paritesine göre dünyada 11'inci sıraya yükselmiş; yatırımda, üretimde, ihracatta, istihdamda, büyümede rekorlar kırmış bir Türkiye görüyoruz.

Son dönemde yaşadığımız sıkıntıların da aynı resmin içinde olduğunu elbette unutmuyoruz.

Ama artılar-eksiler analizi yaptığımızda, artılarımızın kıyas edilemeyecek kadar fazla olduğunun kabul edilmesini de, hak teslimi babından bekliyoruz.

İşte bu anlayışla, güncel bir ekonomi değerlendirmesini sizlerle paylaşmak istiyorum.

Hep birlikte şahit olduğumuz üzere, dünya son iki yıldır küresel salgının sebep olduğu problemlerle boğuşuyor.

Geçtiğimiz asırdaki dünya savaşlarının ya da bundan önce yaşanan küresel krizlerin getirdiği yüklerle göre, çok daha derin, çok daha yıkıcı ve dönüştürücü bir dönemden geçiyoruz.

Siyasi, sosyal ve ekonomik hayatta, doğru bildiğimiz, alışık olduğumuz düzenler temelden sarsılıyor.

Küresel ekonominin temel belirleyicisi konumundaki ürünler başta olmak üzere, emtia fiyatlarında keskin artışlar yaşanıyor.

Tedarik zincirlerindeki aksamalar, hammaddeye ve kritik bazı ürünlere erişimdeki darboğazlar halen sürüyor.

İşsizlik küresel bir sorun olarak varlığını devam ettirirken, pek çok ülkede bütçe açıkları ve borçluluk oranları tarihi seviyelere ulaştı.

Arz-talep dengesinin bozulduğu, enflasyon tehdidinin küresel çapta arttığı, belirsizliklerin çoğaldığı bir dönemdeyiz.

IMF ve Dünya Bankası gibi dünya ekonomisine yön verme iddiasıyla inşa edilen kurumlar ise ciddi bir yönetim krizi içindeler.

Bizim uzun zamandır zaten maruz kaldığımız küresel kuruluşların ekonomi analizlerinin tarafsızlığına ve şeffaflığına ilişkin soru işaretleri, artık herkesin zihnini kurcalıyor.

Bir bakıma Kovid-19 virüsü, dünya geneline yayılmış hastalıklı ve adaletsiz siyasi ve ekonomik düzeni de açığa çıkardı.

Türkiye, işte bu zorlu dönemde güçlü kalmayı başaran, hatta gücünü artıran az sayıdaki ülkeden biridir.

Değerli Milletvekilleri...

Böylesine kritik bir dönemde, iktidarı ve muhalefetiyle bazı hakikatleri açık yüreklilikle ortaya koymak, geleceğe ilişkin yol haritamızı da buna göre belirlemek mecburiyetindeyiz.

Her şeyden önce bu salgının Türkiye'de çıkmadığı ve ülkemizin tüm dünyayı sarsan bir krizin etkilerine maruz kaldığı gerçeğinin kabul edilmesi gerekiyor.

Ülkemizin bu büyük sağlık krizini ve onu izleyen artçı sarsıntıları, Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sisteminin sağladığı hızlı ve etkin karar alma, uygulama, dönüştürme kabiliyeti sayesinde başarılı bir şekilde yönettiği de, inkârı mümkün olmayan bir başka gerçektir.

Sağlık alanında, vatandaşlarımız için gereken her hizmet, gecikmeden ve herhangi bir aksamaya meydan verilmeden sunulmuştur.

Bilhassa Şehir Hastanelerimizin yüksek kapasitesi ve geniş imkânları, sisteme binen sıradışı yükü karşılayabilmemizi sağlamıştır.

Hastaneye ve doktora erişimden yoğun bakıma ve solunum cihazına, maske ve temizlik malzemelerinden aşuya kadar hiçbir konuda ülkemizde kayda değer bir eksiklik, sıkıntı, yığılma yaşanmamıştır.

Çoğu gelişmiş ülkede ise, zayıf sağlık sistemleri nedeniyle salgına hazırlıksız yakalandıkları, hastane ve ekipman kapasiteleri yetersiz kaldığı için gerçekten vicdanları yaralayan sahneler ortaya çıkmıştır.

Ülkemizin sağlık altyapısına ve insan kaynağına yaptığımız yatırımların meyvesini, böyle küresel bir kriz döneminde tüm unsurlarıyla almış olmaktan memnuniyet duyduk.

Diğer yandan, son 8 yılda yaşadığımız, teker teker bir kez daha saymaya gerek duymadığım ama hepinizin yakından bildiği her olumlu ve olumsuz sürecin, ekonomiye de yansımaları olmuştur.

Salgınla da işte böyle bir dönemde karşı karşıya kaldık.

Milletimizin sağlığını korumak için her türlü tedbiri alırken, işini, aşını, kurulu düzenini muhafaza etmesini temin amacıyla da imkânlarımızı seferber ettik.

Türkiye ekonomisinin ayakta kalması, üretimin kesintisiz sürmesi, istihdamın korunması için tüm kesimlere yönelik önlemleri devreye aldık.

İşgücü piyasasına sunduğumuz pek çok farklı destekle, vatandaşlarımızın ve firmalarımızın yanında olduk.

Esnaf ve sanatkârlarımıza hibe, kira ve ciro kaybı destekleri verdik.

Vergi ve sosyal güvenlik prim ödemelerine ertelemeler getirdik.

Kamuya olan borçların yapılandırılmasına imkân sağladık.

KDV ve kira stopajlarında indirimler yaptık.

Tüm bunlarla birlikte, toplumun en korumasız kesimlerini sosyal destek ödemeleriyle ayakta tuttuk.

Bundan sonra da ihtiyaç halinde her kesimin yanında yer almaya, gereken destekleri sağlamaya devam edeceğiz.

İzlediğimiz bu politika sayesinde, dünyadaki pek çok ülkeden pozitif yönde ayrışarak, geçen seneyi büyümeyle kapattık.

Çok daha çarpıcı olması açısından, şöyle bir karşılaştırma da yapmak istiyorum.

Hatırlarsınız ciddi bir küresel ekonomik krizin yaşandığı 2009'da hem dünya, hem de Türkiye ekonomisi küçülmüştü.

Geçen yıl, küresel ekonominin küçülmesi 2009'a göre çok daha şiddetli oldu ve yüzde 3'ün üzerinde bir daralma yaşandı.

Buna karşılık Türkiye yüzde 1,8 büyüme başarısı gösterdi.

Elbette bu başarıyı, sadece 2020'de bırakmadık.

Bu yılın ilk çeyreğinde yüzde 7,2 ve ikinci çeyreğinde yüzde 21,7'lik büyüme oranlarını yakaladık.

Yatırımlar ve net ihracat, büyümeye oldukça yüksek katkı sağladı.

Böylece dengeli ve sürdürülebilir büyüme hedefimize biraz daha yaklaştık.

Yılın üçüncü çeyreğindeki ekonomik gelişmeler, güçlü sanayi üretimi ve ihracat ile hizmetler sektöründeki iyileşmenin de katkısıyla canlı bir şekilde devam ediyor.

İnşallah 2021'i yüzde 9'luk bir büyüme ile kapatmayı öngörüyoruz.

Büyümeye istihdam artışı da eşlik ediyor.

Bu yılın ilk 7 ayında istihdamdaki artış 1,7 milyon kişiye ulaşırken, toplam istihdam da salgın öncesi seviyeleri geride bıraktı.

Türkiye, OECD ülkeleri arasında, salgın öncesi döneme göre istihdamını artıran sayılı devletlerden biridir.

Gelecek dönemdeki yol haritamızı da Orta Vadeli Programımızla belirlemiş durumdayız.

Program dönemi boyunca, yıllık ortalama yüzde 5,3 büyümeyi, hirsene 1,2 milyon kişiye istihdam sağlamayı, milli gelirimizi 1 trilyon doların üzerine çıkarmayı hedefliyoruz.

Esasen, çok daha önce ulaşmak istediğimiz bu hedefleri, yaşadığımız onca badireye rağmen, bir parça gecikmeyle de olsa nihayet gerçekleştirecek olmaktan memnuniyet duyuyoruz.

Elde edeceğimiz büyümenin kalitesi, istikrarı, gelir dağılımı adaletini tesis etmesi ve gençlerimize yeni iş imkânları sağlaması bizim için kritik önemdedir.

Bunun için, Ekonomi Reform Programı ve Orta Vadeli Programla belirlediğimiz eylemleri kararlılıkla hayata geçireceğiz.

Değerli Milletvekilleri...

Türkiye'nin ekonomide arzu ettiğimiz rahat nefesi alması ancak, yatırımı, üretimi, ihracatı, istihdamı artırarak cari açığı bir an önce cari fazlaya dönüştürmesiyle mümkündür.

Bunun en önemli aracı olan ihracatta, tarihimizin en iyi seviyelerine ulaştık.

İhracatımız yıllık 210 milyar doları geride bırakırken, ihracatımızın ithalatımızı karşılama oranı da oldukça iyi bir yere geldi.

Hiç şüphesiz ihracattaki bu gelişmenin gerisinde, Türk sanayisinin başarısı vardır.

Sanayi sektörümüz, son derece dinamik ve kabiliyetli yapısıyla, sektörel çeşitliliğini günden güne artırmakta, yeniliklere hızla adapte olmaktadır.

Bu sayede, 2021 için belirlediğimiz 211 milyar dolarlık ihracat hedefinin çok üzerine çıkacağımız anlaşılıyor.

Güçlü ihracat, toparlanan turizm gelirleri ve altın ithalatıyla ilgili yaptığımız düzenlenmeler sayesinde, cari dengede önemli bir iyileşme başladı.

Salgın döneminde küresel düzeyde yatırımlar yüzde 35 azalırken, bizde neredeyse hiç hız kesmedi.

Türkiye'nin en büyük şehir hastanelerini, İstanbul'da 45 günde hizmete hazır hale getirdiğimiz 1.008'er yataklı iki acil durum hastanesini bu dönemde açtık.

Bunların yanında, karayolları, otobanlar, demiryolları, köprüler, tüneller, barajlar, içmesuyu ve sulama tesisleri, fabrikalar, savunma sanayi projeleri gibi sayısız yatırımı, salgın döneminde tamamladık.

Özel sektörümüz de kendi alanında yatırımları kesintisiz sürdürdü.

Geçtiğimiz yıl düzenlenen 10 bin 449 yatırım teşvik belgesi, bunun en önemli işaretlerden biridir.

Organize sanayi bölgelerinin sayısı, geçtiğimiz yıl kuruluşu tamamlanan 14 yeni yerle birlikte toplamda 325'e çıktı.

Endüstri bölgelerinden 12'sinde üretim başladı, 11'inde çalışmalar son hızla sürüyor.

Sadece bu adımlarla, cari açığımızın iyileşmesine 25 milyar dolarlık katkı yapacak altyapıyı kurmuş oluyoruz.

Özel sektörümüzün dinamizmi ve ekonomi politikalarımızın istikrarı sayesinde, bu dönemde cari açık sorunundan tümüyle kurtulabileceğimize inanıyorum.

Bunun için öncelikle, ülkemizdeki uluslararası yatırımların ölçeğini daha yukarılara çekmek istiyoruz.

Kendi girişimcilerimizi teşvik etmek yanında, Türkiye'ye henüz yatırım yapmamış küresel markaları ülkemize kazandırmak için de her fırsatı değerlendiriyoruz.

Bunun için yatırım teşvik sistemimizi çok daha cazip bir yapıya dönüştürerek, nakdi teşvikleri de içeren seçici destekler getireceğiz.

Yeni sistemde, öz sermaye ağırlıklı ve bölgesel kümelenme öncelikleriyle uyumlu yatırımlara daha fazla destek vereceğiz.

KOBİ'lerimizin küresel tedarik zincirlerine eklenmesi amacıyla yeni mekanizmalar oluşturmanın hazırlıkları içindeyiz.

Savunma sanayi yanında biyoteknoloji ve sağlık endüstrileri gibi geleceğin yükselen alanlarında da ülkemizi küresel bir güç haline getirmeyi hedefliyoruz.

Geçtiğimiz hafta sonu bilime, araştırmaya, yenilikçiliğe gönül vermiş gençlerimiz başta olmak üzere tüm kuşaklarla TEKNOFEST'te bir kez daha buluştuk.

Ülkemizin bu en büyük teknoloji festivaline katılan gençlerimizin her geçen yıl nasıl çıtayı yükselttiklerini bizzat gördük.

İnşallah yeni dönemde yatırım, üretim, ihracat ve istihdam altyapımızı, işte bu gençlerimiz eliyle katlayarak büyüteceğiz.

Tabii tüm bunları söylerken enflasyon sorununu da göz ardı etmiyoruz.

Türkiye, gelişmiş ülkelerin aksine, enflasyonla ilk defa karşılaşan bir ülke değildir.

Bu sebeple, enflasyonla etkili mücadele konusunda çok daha fazla deneyim ve araca sahibiz.

Makroekonomik politikalardan yapısal reformlara kadar pek çok adımı atarak, enflasyonu tek haneli rakamlara düşürmekte kararlıyız.

Gıda tarafında, gerek kuraklık, gerekse artan girdi maliyetlerinin etkisini azaltacak tedbirler alıyoruz.

Bunlardan biri de, fahiş artışları anında tespit edip müdahaleye imkan sağlayacak Erken Uyarı Sistemidir.

Aynı şekilde rekabet politikalarımızı da mercek altına aldık.

Rekabeti bozan, piyasadaki hâkim durumunu kötüye kullanan ve fiyatları keyfi bir şekilde belirleyen firmaların üzerine kararlılıkla gideceğiz.

Değerli Milletvekilleri...

Türkiye ekonomisi gücünü, sağlam finansal sektörü ile disiplinli kamu maliyesinden alıyor.

Bankacılık sektörümüzün aktif büyüklüğü 6,7 trilyon liraya ulaşırken, sermaye yeterliliği rasyosu yüzde 17,4 ve takibe dönüşüm oranı ise yüzde 3,7 seviyesindedir.

Sürdürülebilir bir üretim yapısının oluşturulmasında, KOBİ'ler başta olmak üzere reel kesimin finans sektörü tarafından daha güçlü şekilde desteklenmesi şarttır.

Aynı şekilde, reel sektörümüzün sürdürülebilir dönüşümü için yurt dışından fon sağlanması hususunda da bankacılık sektörümüzün öncülük edeceğine inanıyoruz.

Bankacılık sektörünü tamamlayıcı şekilde sermaye piyasalarını da daha güçlü kılmak istiyoruz.

Şirketlerimizden, bankacılık sektörüne bağımlılıklarını azaltarak, sermaye piyasası araçları yoluyla yatırımlarına uzun vadeli finansman sağlamalarını bekliyoruz.

Bu amaçla sermaye piyasalarımızda ürün çeşitliliğini artırarak piyasa altyapısını geliştiriyoruz.

Reel sektörün sermaye piyasalarından finansman teminini teşvik etmek için Tahvil Garanti Fonu'nu, sürdürülebilir çevre dostu projelerin daha uygun şartlarda finansmanı için de Yeşil Tahvil ve Sukuk Rehberini hayata geçiriyoruz.

Kamu maliyesindeki güçlü duruşumuzu salgın döneminde de taviz vermeden devam ettirdik.

Bütçe açığının milli gelire oranını, bu yıl ve önümüzdeki yıl için yüzde 3,5 olarak belirledik.

Bu sene, esnaf destekleri, aşı ve tıbbi malzeme alımları, kısa çalışma ödeneği kaynaklı prim kaybı ödemeleri, afetler için yapılan harcamalar, memur ve emeklilerimize yapılan enflasyon farkı ödemeleri ile eşel-mobil uygulamaları, bütçe açığı üzerinde yukarı yönlü baskı oluşturdu.

Bu ilave maliyetlerin bütçeye getirdiği yüklerin hafifletilmesi amacıyla bazı tedbirler aldık.

Ekonomik aktivitedeki canlanma da gelir tarafındaki performansı yükseltti.

Bu sayede, sene sonundaki yüzde 3,5'lik bütçe açığı hedefimize rahatlıkla ulaşacağımız anlaşılıyor.

Bütçe açığını düşürerek borçlanma ihtiyacını azaltırken, borç stokunun yapısını da güçlendirdik.

Avrupa Birliği tanımlı genel yönetim borç stokumuzun milli gelirimize oranı, Maastricht Kriteri olan yüzde 60'ın oldukça altındadır.

Diğer ülkelerin merkez bankalarının atacağı adımları da dikkate alarak, temkinli ve ihtiyatlı bir borç yönetimi politikası uygulamaya devam edeceğiz.

Yurt dışı kaynaklı dalgalanmalara karşı hazırlıklı olmak için nakit rezervimizi güçlü tutma politikamızı sürdüreceğiz.

Değerli Milletvekilleri...

Dünyanın gündeminde giderek daha çok öne çıkan konulardan biri de çevre sorunları ve iklim değişikliğinin yol açtığı tabii afetlerdir.

Ülkemizi, kökleri inancımızda ve kültürümüzde güçlü şekilde bulunan çevre hassasiyetimizle, bu konuda zaten farklı bir yere taşımıştık.

Bilhassa Çevre ve Şehircilik Bakanlığımız vasıtasıyla gerçekleştirdiğimiz her proje, çevre konusunda ülkemizin yüz akı çalışmaları olarak kayıtlara geçti.

Şehirlerimize kazandırdığımız birer nefes borusu olarak gördüğümüz millet bahçelerimizden orman varlığını artırmaya, sıfır atık projemizden mavi bayrak uygulamalarına kadar sayısız eser ve hizmeti ülkemize kazandırdık.

Geçtiğimiz hafta Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda ilan ettiğimiz Paris İklim Anlaşmasını Meclisin takdirine sunma kararımız, başlattığımız Yeşil Kalkınma Devriminin de ilk müjdesidir.

Türkiye bundan sonra attığı her adımı, bu anlayışla planlayacak ve hayata geçirecektir.

Avrupa Yeşil Mutabakatıyla da uyumlu şekilde bu süreci devam ettirerek, insanlığa, vatandaşlarımıza ve gelecek nesillere karşı sorumluluğumuzu yerine getirmekte kararlıyız.

Bu kapsamda;

Enerjide, yenilenebilir enerji kaynaklarının toplam gücümüz içindeki oranını, güneş, rüzgâr, nükleer üretim imkânlarına ağırlık vererek daha da artıracamız.

Doğalgaz tedariki, üretimi ve depolanması konusundaki yatırımlarımızı hızlandıracamız.

Akkuyu'da halen süren nükleer güç santralimizin ilk etabını 2023'te hizmete alacak, yeni güç santrallerinin inşası için gereken adımları da atacağız.

Sanayide, bir yandan enerji yoğunluğunu azaltacak yüksek teknolojili altyapılara yönelirken, diğer yandan düşük emisyonlu ve temiz üretim tekniklerinin ağırlıkta olduğu uygulamaları teşvik edeceğiz.

Ulaştırmada, demiryolu ve denizyolunun yk ve yolcu taşımacılığındaki payını çoğaltacak, elektrikli ve hibrit araç kullanımıının oranını yükselteceğiz.

Binaların tamamının enerji kimlik belgesine sahip olmasını sağlarken, sıfır enerjili bina standardını yaygınlaştıracayıız.

Tarımda, gıda atığını azaltacak tedbirler başta olmak üzere üretim, tedarik, geri dönüşüm sistemlerini güçlendireceğiz.

Orman ve su gibi önemli yutakalan kaynaklarının kapasitesini önce 2 katına, sonra 3 katına ıkartacığız.

Sıfır atık uygulamasını, evsel atıkların tamamına yakınına kapsayacak şekilde genişletecek, geri dönüştürülmüş malzemelerin kullanım alanlarını eşitlendireceğiz.

Her biri ciddi çalışmalar ve fedakrlıklar gerektiren bu yükümlülüklerin altına girmemizin sebebi, bu meseleyi kendimiz ve tüm insanlık için bir küresel güvenlik sorunu olarak grmemizden kaynaklanıyor.

Bu doğrultuda yapılacak yatırımların finansmanı için, gelişmiş ülkelerin fonları başta olmak üzere, tüm uluslararası kaynakları kullanacığız.

Afetler konusunda artık arama, kurtarma ve yeniden inşa yanında, risk yönetimi aşamasına geçtiğimiz bir döneme girdik.

İklim değişikliği ile bağlantılı şekilde bu risk yönetimi planlarımızı daha da geliştireceğiz.

Giderek daha dengesiz ve sert hale gelen meteorolojik hadiselerle karşı kapsamlı bir erken uyarı sistemi kuracağız.

Bereketli su kaynaklarımızın ülkemizin daha kurak bölgelerine aktarılmasıyla ilgili yeni projeler geliştireceğiz.

Ormanlarla birlikte yüreğimizi de yakan yangınlara insansız hava araçları, uçaklar, helikopterler ve diğer imkanları kullanarak etkin müdahale konusunda dünyadaki örnek konumumuzu daha da güçlendireceğiz.

Şehirlerimizin altyapı ve planlama süreçlerini, önümüzdeki bu yeni gerçeğe göre gözden geçirecek, mevcutların ıslahı ve yeni yapılanların standardı konusunda hazırlıklara başlayacağız.

Giderek daha kıymetli hale gelen su kaynaklarının etkin kullanımı ve iklim değişikliğine uyumlu altyapılar kurulması için hemen harekete geçeceğiz.

Tarım ve hayvancılıkta sürdürülebilir teknikleri yaygınlaştıracacağız.

Ormancılık faaliyetlerini iklim değişikliğiyle uyumlu hale dönüştüreceğiz.

Sağlıktan turizme her alanda bu doğrultuda eylem planları hazırlayacak ve uygulamaya koyacağız.

Böylece, 2053 vizyonumuzun bu en önemli ve iddialı hedefini adım adım hayata geçireceğimize inanıyorum.

Yeşil Kalkınma Devrimi diye ifade ettiğimiz önümüzdeki yeni sürecin, partiler üstü bir sahiplenmeyi hak ettiği kanaatindeyiz.

Önümüzdeki dönemde üzerinde hassasiyetle duracağımız hususlar arasında aile kurumunun güçlendirilmesi, eğitim-öğretim sistemimizin geliştirilmesi konuları da vardır.

İnşallah bu konuları, yeri geldiğinde Meclisimizle, yeri geldiğinde diğer kurumlarımız ve ilgili kesimlerle geniş geniş konuşacak, tartışacak ve yol haritalarımızı beraberce belirleyeceğiz.

Bu duygularla bir kez daha Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin 27'nci Dönem 5'inci Yasama Yılı'nın hayırlı olmasını diliyorum.

Milletvekillerimize bu yeni yasama yılında yapacakları çalışmalarda başarılar temenni ediyorum.

Hepinize sevgilerimi, saygılarımı sunuyorum.

Kalın sağlıklıyla...